

De verzamelaar

MELD JE AAN VOOR ONZE NIEUWSBRIEF

Zo blijf je op de hoogte van de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* en ontvang je leuke extra's, zoals prijsvragen, exclusieve aanbiedingen en leesfragmenten. Ook word je geïnformeerd over onze lezingen, signersessies en over andere interessante bijeenkomsten die wij geregeld organiseren.

Aanmelden kan via www.amboanthos.nl/nieuwsbrief

Fiona Cummins

De verzamelaar

Vertaald door
Saskia Peterzon-Kotte

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 3298 2

© 2017 Fiona Cummins

© 2017 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*,

Amsterdam en Saskia Peterzon-Kotte

Oorspronkelijke titel *Rattle*

Oorspronkelijke uitgever Macmillan

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie © Magic Mine

Foto auteur © Simon Burke

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor JJ, die erin geloofde

NOOT VAN DE AUTEUR

Stone Man Syndrome (fibrodysplasia ossificans progressiva) is een zeldzame, slopende ziekte waarbij een tweede skelet wordt gevormd, zodat de patiënt letterlijk vast komt te zitten in een gevangenis van botten. De ogen, de tong, het middenrif en het hart worden gewoonlijk niet aangetast. Momenteel bestaat er geen behandeling.

Bullebak, bietebauw, boeman: spook, denkbeeldig wezen waarmee men stoute kinderen bang maakt of naar bed jaagt.

Van Dale Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal

PROLOOG

Tijdens stille nachten, wanneer de ronding van een wintermaan vertroebelt in de stroom van de rivier de Quaggy, schreeuwen de doden om hem.

Hij houdt zijn hoofd scheef en onderscheidt in de fluisterende duisternis de onbelemmerde snikken van het kind.

De gemompelde smart van de jongen trekt aan hem over de uitgestrekte stad en hij vecht tegen de drang om meteen te vertrekken. Zelfs het verstrijken van de jaren kan de huivering niet tot bedaren brengen die door hem heen golft als hij nadenkt over zijn levenswerk.

Van elke generatie een eigen collectie. Zijn vader, zijn vaders vader en de mannen die voor hen op aarde liepen.

Maar nu is het zijn tijd, zijn voorrecht en zijn plicht.

Hij geniet van de manier waarop de maan door de latjes van de luiken van zijn vaders huis schijnt, en van de stroom van licht op de botten.

Linten en lakens van verbeend materiaal. Stalagmieten en bruggen. Verwrongen platen en benige knobbels. Een gedenkplaat met de letter C erin gegraveerd.

De schaduwen in huis verdiepen zich. Hij staat alleen in de gang en neemt de glorie van het skelet in de glazen kist in zich op, in de ban van de verwringingen, het ingevallen bot in de borstholte, de verkalkte randen die de ruggengraat sieren.

Een jonge jongen, opgesloten in een stenen gevangenis.

Jarenlang heeft hij naar dit zo zeldzame specimen gespeurd, gezocht onder de doden en de levenden. Altijd kijkend, altijd hopen.

En nu, na al die tijd, heeft hij er nog een gevonden.

VRIJDAG

I

15.21 uur

Als Erdman Frith pizza had gekozen in plaats van rosbief, was zijn zoon misschien gespaard gebleven.

Als Jakey Frith een tikkeltje gewoner was geweest, zou de boeman die in de schaduwen van zijn leven rondwaarde niets meer zijn geweest dan een jeugdherinnering die bij familieaangelegenheden werd afgestoft, waarna erom gelachen werd.

Als Clara Foyles ouders een beetje minder met zichzelf bezig waren geweest en zich een beetje meer gefocust hadden op hun dochter van vijf, was ze misschien nooit verdwenen.

Wat brigadier-rechercheur Etta Fitzroy betreft: als zij niet achtervolgd was door gedachten aan hoe het had kunnen zijn, of aan hoe zij had kunnen zijn, zouden beide kinderen vanuit de vlammeende krantenkoppen in de donkerste krochten van de eerloosheid zijn getuimeld.

Maar geen van hen had daarvan enig vermoeden op die natte novembermiddag, slechts een paar uur voordat hun levens met elkaar in aanvaring kwamen en openbarstten, waardoor de waarheid over hen allemaal aan het licht kwam.

Voorals Erdman Frith niet, die stond te aarzelen bij de diepvriesafdeling; gangpad drie voor peperoni en een pensioen; gangpad vijf en hij kon net zo dood zijn als het stuk lendenbiefstuk dat hij in zijn wagentje legde.

Nee, Erdman Frith dacht helemaal niet aan de dood. Hij maakte zich vooral zorgen over wat Lilith zou zeggen als ze... tadadadaa... Rood Vlees zag.

Erdman zag voor zich hoe ze haar lippen op elkaar perste zodat ze strakker werden dan een muggenkont.

'En de verzadigde vetten dan, Erdman?'

'Verhoogt rood vlees de kans op darmkanker niet, Erdman?'

De muggenkont zou samentrekken.

‘Of gekkekoeienziekte, Erdman. Ze zeggen wel dat ze die hebben uitgeroeid, maar wie zegt dat dat waar is?’

Verwachtte ze echt dat hij daar antwoord op zou geven?

Vroeger zou hij de zorgelijke rimpeltjes van haar gezicht af hebben geplaaagd door gekke grapjes op haar af te vuren tot ze allebei lachten, en dan zou ze zich naar hem toe buigen en haar vingers door zijn haar strijken, zijn geur opsnuiven en haar zorgen vergeten.

‘Waarom noemen ze het PMS, Lilith?’

‘Weet ik niet, Erdman, waarom noemen ze het PMS?’

‘Omdat “gekkekoeienziekte” al bezet was.’

Hoppa.

Maar tegenwoordig kon er geen lachje meer af.

Tegenwoordig volgden haar ogen elke beweging die Jake maakte en werden haar zorgen niet vergeten, maar duizend keer versterkt door een wrede vijand die hun zoon – en nu ook hun huwelijk – reduceerde tot papieren vlinders; broos en breekbaar.

Lilith en Erdman hadden hun zoon verteld dat er een probleempje met zijn botten was. Dat was nogal zacht uitgedrukt. Jakeys ‘probleempje’ zou tot zijn dood leiden.

Het medische team dat hem ter wereld had geholpen had meteen al een vermoeden, dankzij de veelzeggende misvorming van zijn grote tenen. *Fibrodysplasia ossificans progressiva*. Vijfendertig letters. Min of meer één letter voor elk jaar dat Jakey te leven zou hebben. De gemiddelde levensverwachting. Elk jaar meer zou een bonus zijn.

Toevallig had een verpleegkundige op de kraamafdeling net een halfjaar in een Australisch ziekenhuis gewerkt, waar een tiener was geweest met vreemde vergroeiingen aan de botten en verminderde bewegingsvrijheid. Ze hadden pijnstillende middelen in haar spieren gespoten, legde ze uit, en chirurgisch de uitstekende stukken bot verwijderd, maar daarmee hadden ze het alleen maar een miljoen keer erger gemaakt. Tegen de tijd dat ze gediagnosticeerd werd was ze praktisch een standbeeld en kon ze nauwelijks meer bewegen, behalve praten. Ze kon nog wel praten. Dat had de verpleegkundige gezegd alsof het een soort zegen was.

Zes jaar later waren zelfs de specialisten geschokt door de snelheid van zijn ziekteverloop. Dat Jakeys uitbarstingen ongebruikelijk hevig waren voor iemand die zo jong was. Dat zijn lichaam de karakteristieke weg van de ziekte aflegde, maar dat het al veel eerder dan verwacht ook in zijn armen zat. Dat een val of een botsing levensbedreigend kon zijn.

Dat ze moesten genieten van de tijd met hun zoon.

Erdmans vingers schampten de koele, vochtige verpakking in zijn winkelwagentje. Hij moest het terugleggen. Lilith zou hem vermoorden en hij wilde haar niet van streek maken, niet echt. Hij verlangde naar de heerlijke vrijheid van hun liefde, voor die verstrikt was geraakt in ziekenhuisafspraken en medicatie. Maar hij was het zat om altijd maar te doen wat zij zei.

Hoe dan ook, hij had geen BSE of CJD, of wat het dan ook mocht zijn, en hij liep tegen de veertig. Als de metaforische koeienvlaai zijn kant op kwam, zou die nu al op zijn leven zijn beland en dat was, om eerlijk te zijn, al een enorme strontzooi. Zelfs als het ergste zou gebeuren, zou hij de overgang van man van middelbare leeftijd naar kasplantje niet opmerken. Een aardappel had meer lol dan hij.

Fuck it. Jakey was dol op gebraden vlees en hij moest aansterken.

Als Erdman had geweten dat hij het lot van zijn zoon bezegelde op die uiterst charmante plek – de Tesco op Lewisham Road – zou de hele familie vegetariër zijn geworden. Maar hij wist het niet, dus ging hij naar huis, zelfvoldaan door het besef dat hij de boodschappen had gedaan en dus mocht bepalen wat ze aten.

15.23 uur

'Iene miene mutte, tien pond grutten, tien pond kaas, iene miene mutte is de baas.'

Poppy Smith wees recht naar haar en giechelde door het gat tussen haar boventanden, maar Clara Foyle lachte niet.

'Ik doe niet mee,' zei Clara en ze draaide het kleine groepje kinderen met hun aftelspelletje de rug toe.

Ze liep weg in de richting van hekken aan de andere kant van de kinderspeelplaats, met haar handen diep in haar zakken. Het was er bijna leeg, er stonden alleen her en der wat groepjes te wachten op de oudere jongens, die bijna klaar waren met een geïmproviseerd voetbalwedstrijdje. Poppy riep haar na en maakte kreeftenscharen met haar handen, waar iedereen om moest lachen, maar Clara deed net of ze niets hoorde. Poppy's moeder moest eigenlijk op Clara letten, maar ze stond met haar rug naar het meisje toe met een andere moeder te roddelen en had niet in de gaten dat ze weg wandelde, terwijl Poppy te druk met de anderen aan het smoezen was om het te zien.

Dat was zijn eerste meevaller.

Mevrouw Foyle noemde ze aasgieren, die speelplaatsmoeders die elke middag in ondoordringbare groepjes bijeen stonden bij het schoolhek. Clara vond het net vogels, met hun op en neer wippende hoofden, hun roze lipstick en hun mooie kleren. Ze wist niet dat sommige vogels graag de botten van andermans leven schoon pikken.

Vijf minuten eerder had ze Poppy's moeder aan haar jas getrokken en gefluisterd dat ze naar de wc moest. Mevrouw Smith had geen antwoord gegeven maar was blijven praten, terwijl ze met haar armen fladderde alsof het vleugels waren. Clara had haar benen tegen elkaar gedrukt en had een beetje op en neer staan springen, maar nu was haar onderbroek vochtig en schuurde hij tegen haar dijen als ze liep.

‘Nee, mama, ik vind Poppy niet meer aardig,’ had ze die ochtend gemammerd toen mevrouw Foyle vertelde wie haar zou ophalen.

‘Sorry, lieverd, maar er is niets aan te doen. Het wordt vast heel gezellig. Hoe dan ook, Gina heeft vanmiddag vrij en ik heb een afspraak.’

Clara had gemokt en gehuild, maar het had niet geholpen. Haar moeder was onvermurwbaar. Voor mevrouw Foyle was perfect gekapt haar belangrijker dan ademen.

De wind spande zijn spieren en blies bladeren over de speelplaats. Clara had het koud, ze had hoofdpijn en ze wilde naar haar moeder. Ze klopte op haar rugzak om te voelen of haar portemonnee er nog in zat. De kinderen mochten geen geld mee naar school nemen, maar Clara had het na het ontbijt in haar tas gestopt, toen Gina niet keek. Ze vond het leuk klinken als de muntjes tegen elkaar aan rammelden.

Ze verkleumde weer door de kille lucht. Dat deed haar aan haar vader denken, aan hoe hij in haar wangen kneep, waardoor ze rood en pijnlijk werden.

Clara huiverde en frummelde aan de rits van haar jas. Mevrouw Lewis, haar kleuterjuf, ving haar blik door het raam van de lerarenkamer en zwaaide. Ze stak op haar beurt verlegen haar hand omhoog en hees haar rugzak, die bijna net zo groot was als zij, iets omhoog.

De hekken aan de zijkant stonden open. Meneer Crofton, de conciërge, zou ze tijdens zijn late middagronde op slot doen, maar nu zaten de zware, metalen stangen tegen de groene relingen aan en was het pad naar de vrijheid onbelemmerd.

Met bonkend hart glipte Clara door het schoolhek en toen stond ze buiten op de stoep. Een huivering die niets met de wind te maken had tintelde vanbinnen. Snel keek ze achterom. Aan de andere kant van de betonnen speelplaats speelde Poppy met Sasha, terwijl Poppy’s moeder nog steeds praatte en fladderde. Nog drie stappen en Clara zou de hoek om zijn, uit het zicht.

Het meisje grinnikte nerveus bij zichzelf.

Aan de overkant stapte een man in een zwart krijtstreepjasje uit de auto die daar twee weken lang elke middag geparkeerd had gestaan. Ook hij begon te lopen. Zijn passen waren groter dan die van Clara en hij haalde haar al snel in, maar ze was te druk bezig met haar ontsnapping om hem op te merken.

Een paar straten verderop vond een vrouw die uit een kiosk kwam het vreemd dat het meisje in haar eentje in de vrijdagmiddagschemering liep. Ze zag Clara’s hoed, zocht naar een volwassene en zag vaag de man met het

krijtstreepjasje. Zijn blik kruiste de hare en in dat bevroren ogenblik moest ze denken aan de oude hond van haar familie. Hij was die zomer gestorven nadat hij van binnenuit was opgevreten door maden; een afschuwelijke, langdurige dood door myiasis. Toen ze Buddy had gevonden leefde hij nog, maar hij verkeerde in shock, en zijn blik was leeg. Net zo leeg als die van deze man. Ze werd bevangen door een sterk gevoel van afkeer en de plastic melkfles die ze vasthield en die glad was van de condens uit de winkelkoeling glipte bijna uit haar vingers. De man wendde zijn blik af en de vrouw verstevigde net op tijd haar grip, voordat de fles op de grond zou vallen en zou openbarsten.

Ze vergat zijn gezicht vrijwel meteen.

De man ging de winkel binnen naast die waaruit de vrouw zojuist was gekomen. Die was leeg, op de winkeleigenaar na, die in het Punjabi telefoneerde en met zijn harde kaakbeen de hoorn tegen zijn schouder klemde terwijl hij getallen op een papiertje krabbelde. Hij berekende hoeveel het zou kosten om CCTV te installeren en keek niet op naar zijn klant.

Door de potten werd Clara achter hem naar binnen getrokken. Ze was dol op snoep en hier stonden rijen vol felgekleurde toverballen, toffees in glanzende wikkels, colaflesjes, chocoladerozijnen en regenboogkristallen in alle smaken.

Eén-twee-drie-vier-vijf verschillende kleuren, telde Clara in haar hoofd. Vijf. Hetzelfde cijfer als ik.

Haar maag knorde. De lunch was bijna vier uur geleden en ze had haar kalkoenpastei in een servet gestopt en in de vuilnisbak gekieperd terwijl mevrouw Goddard tegen Saffron Harveg schreeuwde omdat hij overal in de eetzaal erwten op de vloer had gemorst.

De man die een zwarte jas droeg stond voor haar. Omdat Clara zo klein was kon ze zijn gezicht niet zien, maar wel een stukje ter grootte van een stuiver dat eruitzag als roest tussen de dunne witte streepjes van zijn zak. Ook al was ze jong, ze wist wat roest was, omdat haar vader had geklaagd over de tuinman die het gereedschap had laten verroesten, en haar de hark had laten zien. Maar het was geen roest. Het was opgedroogd bloed. En ze wist niets over opgedroogd bloed. Nog niet.

‘Een ons Raspberry Ruffles, alstublieft,’ zei hij.

Toen Clara even later de winkel verliet met een papieren zakje met aardbeiensnoepjes in haar hand, stond de man buiten te wachten, leunend tegen een hek.

‘Wat heb je gekocht?’ Hij deed opgewekt, vriendelijk, en graaide in zijn eigen papieren zakje, koos een snoepje en haalde de wikkel eraf. Hij stopte

het chocolaatje in zijn mond en grijnsde naar het meisje.

‘Mmmm... heerlijk... Wil je er ook een?’

Hij schudde met het zakje terwijl hij het haar voorhield en ze deed een stap naar achteren. Haar rugzak raakte de telefoonpaal, waardoor ze wankelde.

‘Het is oké, ik bijt niet.’

De zak trilde weer en ze boog voorover, opeens gefascineerd door de glanzend roze kronkels. Ze stak haar hand uit om er een te pakken en de knokige vingers van de man omsloten haar pols.

‘Mama heeft gevraagd om je naar huis te brengen. Omdat je niet van het donker houdt. Oké?’

Met een verlegen knikje stond ze toe dat hij met haar de straat uit liep naar een wijk met een rij vervallen garages. Er kwam een namiddagmist opzetten, die de geparkeerde auto’s en de stoep voor hen deed vervagen. De zon zou om 16.09 uur ondergaan en het was nu twintig voor.

Ze ging dichterbij de man lopen, want hij maakte haar wel nerveus, maar het donker wordende daglicht maakte haar nog nerveuzer omdat de kleur zo snel uit de lucht wegtrok. Hij draaide zich om en keek naar haar, met ogen als zwarte klonten.

De straat was smal, met aan weerszijden vierkante flatgebouwen. De gebouwen hadden geen voortuin, slechts een betonnen strook met overvolle vuilcontainers. Een paar flats op de bovenverdieping waren in duisternis gehuld, maar bij de meeste op de begane grond brandde licht door de ramen en haar ogen werden naar de enorme tv-schermen in verschillende woonkamers getrokken. Het rommelde weer in haar buik en ze stak haar linkerhand in haar zak en haalde er een snoepje uit. Het roze poeder liet een spoor achter op haar vinger. Ze zoog hard op het zoete spul, waardoor heel even de bittere smaak van angst in haar mond verdween.

Clara woonde op Pagoda Drive in Blackheath, een enclave van exclusieve huizen, een wereld van verschil met deze wijk met die glijbaan vol graffiti op een groenstrook. Ze had een eigen, roze geschilderde slaapkamer met een bijpassende kledingkast vol Disney-prinsessenjurken. Doornroosje was haar favoriet.

Ze deed een poging de man te zeggen dat ze van gedachten was veranderd en zelf de weg naar huis wel zou zoeken, maar hij hoorde haar niet. Ze liep verder, nog steeds met haar hand in de zijne. Toen ze probeerde die los te trekken, drukte hij zijn nagels in de bleke huid die uit de mouw van haar jas stak.

Aan het eind van de lege straat stond een leeg fabrieksgebouw met ver-

schillende kapotte ramen en een bord NIET BETREDEN. Er stond een gedeukt grijs Ford-busje zonder ramen voor geparkeerd.

De man draaide zich naar het meisje toe en deze keer had hij geen vriendelijke rimpeltjes rond zijn ogen. Hij bleef haar pols vasthouden, zwaaide met zijn sleutels en het busje maakte een piepend geluid. Hij gaf een rukje met zijn hoofd.

‘Stap in.’ Zijn stem klonk nors.

Clara wilde niet in zijn busje stappen, dus schudde ze haar hoofd en probeerde zich los te trekken, maar haar kleine lijfje was geen partij voor hem. Toen ze haar mond opendeed om te gillen, stak hij zijn hand tussen haar tanden. Ze beet hard. Hij schreeuwde niet, maar de woede stond in zijn dreigende ogen en in de manier waarop zijn vingers in haar tere huid knepen.

Ze worstelde en probeerde met haar benen te trappen, zoals ze op zwemles had geleerd, maar het hielp niet. De man legde zijn andere arm om haar schouder en sleurde haar het busje in. Hij klom achter haar aan naar binnen en smeed het portier dicht.

Poppy’s moeder, mevrouw Smith, kwam er een minuut of zes nadat Clara de speelplaats had verlaten achter dat ze weg was. Tegen de tijd dat ze het schoolterrein had afgespeurd en de politie had gebeld met haar mobiel, was het al donker en reed het busje weg.